

175-824
35-1-35
1545.

สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
วันที่ 0645 คต.บ.ร.ด.
วันที่ 23 ส.ค. 2533 เวลา ๑๕.๐๕ น.

ที่ กษ ๐๓๐๒/ 2032

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๒๖ มิถุนายน ๒๕๓๓

7/11

เรื่อง ขออนุมัติหลักการเกี่ยวกับการจ่ายเงินค่าขนย้ายบ้านเรือนสิ่งปลูกสร้าง ค่าทดแทนต้นไม้ยืนต้น ที่ชำรุดเสียหาย ให้แก่ราษฎรผู้ถือครองที่ดินที่ถูกเขตพื้นที่จัดสรรอพยพราษฎรโครงการชลประทาน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- กษ. (วทส.) อ้างถึง
๑. หนังสือที่ สร ๐๒๐๒/๒๕๐๐๔ ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๒๐
 ๒. หนังสือที่ นร ๐๒๐๒/๒๕๐๔ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๓
 ๓. หนังสือที่ นร ๐๒๐๒/๒๕๐๔๒ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๓๐
 ๔. บันทึกการประชุมคณะกรรมการจัดที่ดินอพยพราษฎรจังหวัดนครราชสีมา ครั้งที่ ๑๔/๒๕๓๒ เมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๓๒
 ๕. หนังสือที่ นร ๐๒๐๒/๑๐๕๔๕ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๓๒

๒๓ ๒๕๓๓
๑๑๑.1
๒๓ มค 37
สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือที่อ้างถึง ๕ ฉบับ (ไม่ขีด)

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๒๐ (ตามเอกสารหมายเลข ๑)

ให้กรมชลประทานดำเนินการจัดสรรที่ดินให้แก่ราษฎรที่ถูกเขตน้ำท่วมจากการก่อสร้างเขื่อนเก็บกักน้ำ โดยให้พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าเตรียมการสงวนที่ดินรกร้างว่างเปล่า และที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ประโยชน์ร่วมกัน เป็นที่ดินที่นำมาใช้จัดสรร ในการดำเนินงานปรากฏว่าพื้นที่ที่จะใช้จัดสรรที่ทางกรมชลประทานขออนุญาตใช้พื้นที่จากกรมป่าไม้ หรือกรมที่ดินแล้วนั้น มีราษฎรเข้าไปครอบครองตั้งบ้านเรือน อาศัยทำกินเป็นจำนวนมาก และส่วนราชการที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับที่ดินดังกล่าวไม่สามารถที่จะบังคับให้ราษฎรโยกย้ายออกจากพื้นที่ที่จะใช้จัดสรร ทำให้กรมชลประทานไม่อาจดำเนินการอพยพราษฎรออกจากเขตน้ำท่วมในอ่างเก็บน้ำเข้าไปอยู่ในพื้นที่จัดสรรได้

ถึงแม้คณะรัฐมนตรีจะได้อนุมัติเปลี่ยนแปลงในหลักการจัดสรรที่ดินไปแล้วถึง ๒ ครั้ง

(ตามเอกสาร...)/

8/11

(ตามเอกสารหมายเลข ๒ และ ๓) ก็ความ กังกรณีก่อสร้างเขื่อนมูลบนและเขื่อนลำแชะ โดยเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี ๒๕๒๔ นอกจากการก่อสร้างเขื่อนทั้ง ๒ แห่ง จำเป็นต้องอพยพรามราษฎรที่ถูกเขื่อนน้ำท่วม ออกจากบริเวณอ่างเก็บน้ำไปอยู่ในที่ป่าสงวนแห่งชาติคงอิจานใหญ่ ในท้องที่อำเภอโชคชัย ระหว่าง กม. ๗๐๐๐ - ๑๒๗๐๐๐ ของทางหลวงสายโชคชัย - เกษอุดม มีจำนวนเนื้อที่ทั้งหมด ๓๒,๐๐๐ ไร่ โดยกรมป่าไม้ได้อนุญาตให้กรมชลประทานใช้เป็นที่พักพิพรามราษฎรได้ แต่ผลจากการจัดอพยพรามราษฎรในขณะนี้ทำให้มีปัญหาและอุปสรรคมากเนื่องจากพื้นที่ที่จะใช้ทำการจัดสรรที่ดินแล้วได้มีราษฎรเข้าครอบครองอาศัยทำกินอยู่ประมาณ ๔๔๒ ครอบครัว และได้ทำการชักชวนไม่ให้ความร่วมมือในการอพยพรามราษฎรจากเขื่อนน้ำท่วม จนคณะกรรมการจัดที่ดินอพยพรามราษฎรไม่สามารถทำการจัดสรรที่ดินให้แก่ผู้อพยพได้ คณะกรรมการจัดที่ดินอพยพรามราษฎรจังหวัดนครราชสีมาได้ประชุมครั้งที่ ๑๔/๒๕๓๒ เมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๓๒ (ตามเอกสารหมายเลข ๔) มีมติให้กรมชลประทานดำเนินการทำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อขออนุมัติหลักการในการจ่ายเงินค่าทดแทนทรัพย์สินให้แก่ราษฎรผู้ครอบครองและทำกินในพื้นที่จัดสรรอยู่ก่อนแล้ว ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดที่ดินอพยพสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีและบรรเทาความเดือดร้อนของราษฎร เช่นเดียวกันกับที่คณะรัฐมนตรีได้เคยอนุมัติหลักการเกี่ยวกับการจ่ายเงินค่าทดแทนค่าขนย้าย ค่ารั้อย้ายบ้านเรือน สิ่งปลูกสร้าง ค่าทดแทนต้นไม้ยืนต้น ที่ล้มลุก ให้แก่ราษฎร ผู้ถือครองที่ดินซึ่งไม่มีเอกสารสิทธิที่ถูกเขตการก่อสร้างโครงการชลประทานมาแล้ว (ตามเอกสารหมายเลข ๕)

จากผลกระทบบ้างกล่าวหากันได้รับการพิจารณาแก้ไขโดยอนุมัติจ่ายเงินค่าทดแทนทรัพย์สินให้แก่ราษฎรผู้ถือครองและทำกินในพื้นที่จัดสรรอยู่ก่อนแล้ว ก็อาจจะได้รับการชดเชยปลูกนั้นให้เป็นปฏิกิริยาชักชวนต่อการดำเนินงานตามโครงการนี้ไว้ ซึ่งนับเป็นอุปสรรคข้อขัดข้องในการดำเนินงานอย่างแน่นอน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้พิจารณาแล้ว ขอเรียนชี้แจงดังนี้

๑. เพื่อให้การแก้ไขปัญหาลดอุปสรรคในการจัดที่ดินอพยพรามราษฎรที่ถูกเขื่อนน้ำท่วม เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรเทาความเดือดร้อนของราษฎรเจ้าของทรัพย์สิน จึงเห็นควรนำเรื่องเสนอขอมติคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติหลักการเกี่ยวกับการจ่ายเงินค่าทดแทนให้แก่เจ้าของทรัพย์สินต่าง ๆ เป็นกรณีพิเศษดังต่อไปนี้

๑.๑ เจ้าของบ้านเรือน สิ่งปลูกสร้าง และต้นไม้ยืนต้น ที่ปลูกสร้างในที่ดินที่จัดสรร ซึ่งราษฎรได้เข้าครอบครองทำประโยชน์ก่อนที่กรมชลประทานเข้าดำเนินการสำรวจ

๑.๒ เจ้าของพืชล้มลุก...

9/11 17

๑.๒ เจ้าของพืชผักที่ยังไม่เก็บเกี่ยวผล ซึ่งปลูกอยู่ในที่ดินจัสตรจะจ่ายค่าทดแทนให้เฉพาะที่เสียหายเนื่องจากการก่อสร้างเท่านั้น

๑.๓ คำขณย้ายให้แก่ผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในพื้นที่จัสตร โดยผู้ครอบครองและทำประโยชน์มาก่อนที่กรมชลประทานจะเข้าดำเนินการสำรวจเฉพาะส่วนที่เกินจากที่คณะกรรมการจัดที่ดินอพยพราษฎรจะจัสตรให้ ความหลักเกณฑ์ในมติคณะรัฐมนตรี

๒. วัตถุประสงค์ของการแก้ไขปัญา

๒.๑ เพื่อขจัดปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งลดปัญหาความขัดแย้งระหว่างส่วนราชการและราษฎร

๒.๒ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของราษฎรที่ถูกเขตพื้นที่จัสตรทับทั้งเป็นเหตุจูงใจให้ราษฎรเหล่านั้นสนับสนุนและให้ความร่วมมือกับการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ

๓. การที่กรมชลประทานเข้าไปดำเนินการจัดสรรที่ดินให้แก่ผู้อพยพ ทำให้ราษฎรผู้ถือครองที่ดินในเขตจัสตรฯ อยู่ก่อน ได้รับความเดือดร้อนและไม่ยินยอม ซึ่งเป็นปัญหาและอุปสรรคอยู่ขณะนี้ มีหลายโครงการ เช่น โครงการมูลบน จังหวัดนครราชสีมา โครงการห้วยเสลา จังหวัดอุทัยธานี โครงการห้วยชะโนด จังหวัดมุกดาหาร และโครงการอื่น ๆ อีกหลายโครงการในหลายท้องที่ ซึ่งผู้เข้าถือครองและทำประโยชน์ที่ดินในเขตจัสตร ได้ร้องเรียนต่อกรมชลประทาน และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ขอให้เจ้าหน้าที่จ่ายเงินค่าทดแทนทรัพย์สินก่อนที่จะเข้าดำเนินการจัดสรรที่ดิน ให้แก่ผู้อพยพความโครงการนั้น ๆ

๔. ขั้นตอนการดำเนินงานเพื่อประกอบการพิจารณาจ่ายเงิน

๔.๑ ให้ช่างรังวัดกรมที่ดินทำการรังวัดแผนที่แปลงกรรมสิทธิ์ (ร.ว.๔๓ ก.) หรือสำรวจทำแผนที่ผู้ครอบครองและทำประโยชน์ที่ดินแต่ละราย พร้อมทั้งคำนวณเนื้อที่ให้ตรงกับความเป็นจริงทุกแปลง

๔.๒ แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่กำหนดค่าทดแทนทรัพย์สินและบุคคลที่มีสิทธิจะได้รับค่าทดแทน เช่นเดียวกับที่คณะรัฐมนตรีให้มติดีไว้แล้ว เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๓๒

๔.๓ คณะกรรมการฯ แต่งตั้งอนุกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง มีหน้าที่สำรวจตรวจสอบรายละเอียด คำนวณราคาค่าทดแทน จัดทำบัญชีพร้อมผลการสำรวจ เสนอคณะกรรมการพิจารณาเมื่อคณะกรรมการเห็นสมควร ก็ให้กรมชลประทานจ่ายเงินค่าทดแทนทรัพย์สินรายนั้นได้

๕. การจ่ายเงินให้แก่ราษฎรผู้ถือครองที่ดิน ซึ่งไม่มีเอกสารสิทธิ์ คณะรัฐมนตรี
ได้อนุมัติหลักการให้กรมชลประทานดำเนินการมาแล้ว (ตามเอกสารหมายเลข ๕) 10/11

๖. สรุป

๖.๑ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติให้
กรมชลประทานจ่ายเงินค่าทดแทนทรัพย์สินได้ ตามเงื่อนไขข้อ ๑ (๑.๑, ๑.๒, ๑.๓)

๖.๒ เสนอขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง
ประกอบด้วย

๑. ผู้ว่าราชการจังหวัด	เป็นประธานกรรมการ
๒. เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด	เป็นกรรมการ
๓. นายอำเภอท้องที่	เป็นกรรมการ
๔. ผู้อำนวยการกองกฎหมายและที่ดิน
กรมชลประทาน	เป็นกรรมการ
๕. นายช่างหัวหน้าโครงการ
กรมชลประทาน	เป็นกรรมการ
๖. หัวหน้าฝ่ายจัดหาที่ดิน
กองกฎหมายและที่ดิน
กรมชลประทาน	เป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่กำหนดราคาค่าทดแทนทรัพย์สินและบุคคลที่จะรับเงิน
ค่าทดแทนในพื้นที่จัดสรร ตลอดจนแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อสำรวจตรวจสอบและจ่ายเงินค่า
ทดแทนทรัพย์สินแทนคณะกรรมการ พิจารณาผลการสำรวจตรวจสอบทรัพย์สินของคณะอนุกรรมการ
โดยถือความเห็นคณะกรรมการเป็นหลักฐานในการจ่ายเงินค่าทดแทน

๗. ผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น

๗.๑ ผลกระทบก่อนนโยบายรัฐบาล เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล ที่จะช่วย
เหลือราษฎรที่ยากจนให้อยู่กินดี โดยการจ่ายเงินค่าทดแทนทรัพย์สินให้แก่ผู้ถือครองที่ดินที่อยู่ในเขต
พื้นที่จัดสรร เพื่อนำไปเป็นทุนในการประกอบอาชีพต่อไป

๗.๒ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ การจ่ายเงินค่าทดแทนทรัพย์สินให้แก่ราษฎร ทำให้ราษฎรมีเงินทุนไปประกอบอาชีพมากขึ้น ส่วนราษฎรที่ได้รับการจัดสรรที่ดินทำกินทุกฝ่าย จะมีที่ดินทำกินเป็นหลักแหล่ง ไม่ต้องมุกถูกเช่าทำรายปีไม่ค่อไป

๗.๓ ผลกระทบต่อสังคมและการเมือง การมีที่อยู่ทำกิน มีทุนทรัพย์ในการประกอบอาชีพ ทำให้มีมาตรฐานการครองชีพดีขึ้น ปัญหาสังคมย่อมลดลง การเมืองจะมีเสถียรภาพขึ้นเพราะราษฎรอยู่ดีกินดี จะไม่ก่อความวุ่นวายทางสังคมและการเมือง

๗.๔ ผลกระทบต่อเทคโนโลยี ราษฎรถึงจะมีที่ดินจำนวนจำกัด แต่เมื่อได้รับความช่วยเหลือในหลาย ๆ ด้าน จากคณะกรรมการจัดที่ดินอพยพ ก็จะมีประสิทธิภาพการผลิตสูงขึ้น

๗.๕ ผลกระทบอย่างอื่น ขณะนี้ยังไม่มี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดเกล้าฯ เรื่องนี้ เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลตรี

(สนั่น ขจรประสาทน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมชลประทาน

กองกฎหมายและที่ดิน

โทร. ๒๔๑๓๓๕๔